

K O J E T Í N S K Ý
kulturní kalendář

Listopad 1964

1. neděle 16,00 hod. Kulturní dům
TANEČNÍ ODPOLEDNE PRO MLADÉ
hraje BIG-BEATOVÁ SKUPINA — TANEČNÍ
ORCHESTR ALFA
6. pátek 19,00 hodin — Gottwaldovo nám.
MANIFESTACE PRACUJÍCÍCH na zahájení
MCSP a k oslavě 47. výročí VŘSR — položení
věnců k pomníku Rudé armády.
8. neděle 10,00 hod. — Gottwaldovo nám.
HVĚZDICOVÁ ŠTAFETA PŘÁTELSTVÍ
A MÍRU
8. neděle 16,00 hod. — Kulturní dům
TANEČNÍ ODPOLEDNE PRO MLADÉ —
hraje BIG-BEATOVÁ SKUPINA — TANEČNÍ
ORCHESTR ALFA
10. úterý 19,30 hod. — klubovna Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA v rámci LA „Česká hudba“ na
téma ČESKÝ HUDEBNÍ ŽIVOT V DOBĚ
SMETANY A DVOŘÁKA
11. středa 15,00 hod. — sál Kulturního domu
BESÍDKA PRO DĚTI spojená s kvizovou
soutěží a filmem na téma „PUTUJEME PO
SSSR“
13. pátek 8,15 a 10,00 hod. — sál TJ Slavoj
VÝCHOVNÉ KONCERTY PRO MLÁDEŽ —
účinkuje komorní trio HUDBA DĚTEM

15. neděle 16,00 hod. — Kulturní dům
TANEČNÍ ODPOLEDNE PRO MLADÉ —
hraje BIG-BEATOVÁ SKUPINA — TANEČNÍ
ORCHESTR ALFA
17. úterý 19,30 hod. — klubovna Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA v rámci LA „Poznááme svět“
na téma SSSR, spojená s výstavou sovětské
knihy.
18. středa 19,30 hod. — sál TJ Slavoj
DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ satirická ko-
medie J. Švarce LANCELOT A DRÁK v po-
dání Slovákého divadla z Uh. Hradiště.
22. neděle 16,00 hod. — Kulturní dům
TANEČNÍ ODPOLEDNE PRO MLADÉ —
hraje BIG-BEATOVÁ SKUPINA — TANEČNÍ
ORCHESTR ALFA
24. úterý 19,30 hod. — klubovna Kulturního domu
PŘEDNÁŠKA v rámci LA „Česká hudba“
na téma ČESKÁ HUDBA V PRVNÍ POLOVI-
NĚ 20. STOLETÍ
25. středa 19,30 hod. — sál Kulturního domu
ŽIVÉ NOVINY — pásmo aktualit a zajíma-
vostí.
29. neděle 16,00 hod. — Kulturní dům
TANEČNÍ ODPOLEDNE PRO MLADÉ
hraje BIG-BEATOVÁ SKUPINA — TANEČNÍ
ORCHESTR ALFA

**MĚSÍC LISTOPAD — MĚSÍC ČESKOSLOVENSKO-
SOVĚTSKÉHO PŘÁTELSTVÍ**
oslavujeme letos pod heslem:
**PO BOKU SOVĚTSKÉHO SVAZU ZA VÍTEZSTVÍ
SOCIALISMU A KOMUNISMU**

KULTURNÍ PROGRAM KLUBU DŮCHODCŮ

4. středa BESEDA k 47. výročí VŘSR
11. středa BESEDA při krátkých sovětských filmech
18. středa BESEDA o připravované činnosti Klubu důchodců v roce 1965
25. středa BESEDA o sovětské knize

Z ČINNOSTI SBORU PRO OBČANSKÉ ZÁLEŽITOSTI

V roce 1964 věnovali členové sboru mnoho pozornosti našim občanům od nejmladších až po ty nejstarší.

Při vítání novorozenát bylo navštíveno 61 rodin, ke slavnostnímu zápisu se dostavilo 50 dětí s rodiči.

Značná pozornost byla věnována pořádání důstojného předání občanských průkazů mladistvým. Dne 26. června t. r. bylo předáno na obou školách slavnostním způsobem 110 občanských průkazů.

Uspořádání svatebních obřadů je jednou z hlavních náplní činnosti sboru. Tomuto úkolu je věnována největší snaha a péče. Mimořádné pozornosti se také těší uspořádání „zlatých svateb“. V měsíci červnu t. r. byla uspořádána zlatá svatba manželům Vaculíkovým a v listopadu t. r. připravuje sbor zlatou svatbu manželům Ledinovým.

Dále bylo ve dvaceti případech odesláno blahopřání k životnímu jubileu — stříbrné svatbě, a do konce roku bude podobných blahopřání zasláno ještě devět, které obdrží manželé: Navrátilovi, Červených, Ticháčkovi, Šachovi, Hubených, Kafkovi, Vakovi a Křipalovi.

Sbor nezapomíná ani na přestárlé občany našeho města. V šedesáti případech bylo zasláno písemně blahopřání těm, kteří dovršili více jak 80 let. Sedmnáct občanů a občanek starších než 85 let bylo navštíveno osobně a s gratulací jim byl předán malý věcný dárek. Byl mezi nimi nejstarší občan města pan Vilém Dobíáš (90 let) a nejstarší občanka paní Vosáhllová (94 let).

Poslední čtvrtletí tohoto roku je bohaté na dovršení významného věku u řady občanek a občanů. Pan Jindřich Krybus z Olomoucké ulice se dožívá 84 let v listopadu, paní Bohumila Tesaříková z Blanské ulice rovněž 84 let v prosinci, stejně jako pan Karel Zouhar z Nádražní ulice. Stáří 85 let se dožil v říjnu pan Karel Krybus z Olomoucké ulice, v listopadu se jich dožije paní Josefa Hamplová z Tržního nám. a v prosinci paní Anna Paščeková z ulice Padlých hrdinů. 86 let se dožila v říjnu paní Karolinka Kotková z Blanské ulice. Věku 88 let se dožila v říjnu paní Marie Košacká, v listopadu se jich dožije paní Františka Ořečovská z Tyršovy ulice. Už 89 let bude mít v listopadu paní Rosalie Juřenová z Přerovské ulice a 91 let se v říjnu dožila paní Hedvika Veselá.

Tolik říká krátký nástin o činnosti sboru pro občanské záležitosti. Snad ještě není všechno tak, jak má být, ale v každém případě se členové sboru neustále odpovědně snaží neopomenout nic ze života občanů města.

Marie Pačisková, matrikářka.

KINO „HANÁ“

4. a 5. LESNÍ JAHODY

středa
čtvrtek

S tímto švédským filmem se k nám dostává jedno z vrcholných děl Ingmara Bergmana. Zobrazení jednoho dne velmi starého muže, dalo režisérovi možnost neustále prolínat realitu, vzpomínky a sny, navazo-

vat jedno na druhé a vytvářet tak ryze filmový obraz lidského podvědomí.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

6.
pátek.

DOSPĚLÉ DĚTI

Sovětská filmová komedie o potížích dětí s rodiči a naopak. Film se dívá s pochopením na problémy většiny dnešních mladých manželství, které po určité době, než jim bude přidělen byt, musí žít společně s rodiči.

Mládeži od 10 let přístupno.

7. a 8.
sobota
neděle

KONEC VZPOURY

Jugoslávský barevný širokoúhlý film je pokračováním filmu Kapitán Leši. Příběh začíná před soudem, kde se vyprávěním obžalovaných a svědků rekonstruuje vznik a zánik balistické bandy bývalého četníka Šabana.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

11. a 12.
středa
čtvrtek

SÁZKA NA ŽIVOT

Sovětské optimistické drama z prostředí života a práce vědců. Předlohu pro postavu vědce Drnova byl známý sovětský fyzik akademik J. V. Kurčakov.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

13.
pátek

POSLEDNÍ SVĚDEK

Německý film na rozšířeném plátně vypráví napínavé soudní přelíčení kriminálního příběhu.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

14. a 15.
sobota
neděle

KŘÍK

Český film zachycuje důležitý den v životě mladých manželů Procházkových — den narození jejich prvního dítěte. V útržkovitých retrospektivách seznamuje diváky

s dosavadním životem této mladé dvojice a s historií jejich lásky.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

18. a 19.
středa
čtvrtek

ÚTĚK Z PEKLA — I. a II. díl

Německý dvoudílný dobrodružný film v české řeči vypráví o cizinecké legii — oficiální bandě řemeslných zabijců, vrahů z profese, moderně vyzbrojených, tuhou kázní držené tlupy, které jsou přímo napojeny na různé gangsterské spolky.

Mládeži od 10 let přístupno.

20. až 22.
pátek
sobota
neděle

POKLAD NA STŘÍBRNÉM JEZEŘE.

Německo-jugoslávský barevný širokoúhlý film v české verzi oživuje známé postavy proslulých westmenů v čele s neporazitelným Old Shatterhandem a jeho rudým bratrem, ušlechtilým náčelníkem Apachů, Vinetouem.

Mládeži přístupno.

25. a 26.
středa
čtvrtek

RODNÁ KREV

Sovětský film vypráví příběh lodního mechanika, který pozná Soňu, již muž opustil, žije s ní a spolu s ní vychovává její děti.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

27.
pátek

PERLA

Celovečerní umělecký mexický film natočený podle slavné novely amerického spisovatele Johna Steinbecka. V příběhu chudého rybáře a lovce perel, který nalezne vzácnou perlu, jež mu má přinést vykoupění z bídy, vzdělání a lepší život pro jeho synka; se setkáváme se sociálním protestem proti bédnému životu mexických venkovanů.

Mládeži od 10 let přístupno.

28. a 29.
sobota
neděle

OBŽALOVANÝ

Český film. Míra odpovědnosti a závažnost provinění jsou tématem filmu, který natočila režisérská dvojice Ján Kadár a Elmar Klos podle novely spisovatelky Lenky Haškové.

Mládeži do 15 let nepřístupno.

Dětská představení

1. neděle NEPOSEDNÝ BALONEK
Sovětský barevný film pro děti a mládež.
8. neděle V 6 RÁNO NA LETIŠTI
Barevný film o podivuhodném dobrodružství pražského chlapce.
15. neděle VE SVĚTĚ KOLEJÍ
Pásmo filmů pro děti a mládež.
22. neděle VRCHOLNÉ ČÍSLO
Sovětský barevný film v české řeči vypráví příhody odvážného krotitele. Film bude promítán mimořádně v 10 hod.
29. neděle VELKÉ ZÁVODY
Německý film vypráví vzrušující příběhy odvážných dětí.

Utkání oddílu stolního tenisu:

8. Slavoj Kojetín A—Spartak Šternberk
listopadu Slavoj Kojetín B—Meopta Píseň B
14. a 15. Okresní přebor jednotlivců mužů a žen
listopadu pro rok 1965
Slavoj Kojetín B—Sokol Lázničky
29. listopadu Slavoj Kojetín—Sokol Lázničky — ženy

PRŮVODCE MĚSTEM A JEHO OKOLÍM

František Řezáč:

KOJETÍN PŘED ZRUŠENÍM ROBOTY

Na konci sedmnáctého a počátkem osmnáctého století probíhal spor mezi arcibiskupstvím pražským a kojetínskou vrchností o právo ochranném nad městem a panstvím.

Spor vznikl mezi hrabětem Juliem ze Salmu a pražským arcibiskupem Janem Bedřichem, hrabětem z Valdštejna. Po jeho smrti spor dále pokračoval. Arcibiskupové se opírali o právo, které jim ke Kojetínu příslušelo již od 13. století a které nezaniklo ani když bylo panství a město zastaveno. Dne 22. 10. 1699 byla přerozhodnuta ve prospěch arcibiskupství a panství kojetínského jim bylo přirknuto. Po rozhodnutí nastalo dlouhé jednání o dlužích, které dosavadní vrchnost měla hlavně u kojetínských občanů a o způsobu úhrady nově přikoupených polností. Konečně 20. 12. 1720 bylo roz-

hodnuto, že arcibiskupství ponechá k užívání hraběti ze Salmu lesy panské obory za Olomouckou ulicí, hospody kojetínské a němčické (výtěžky z těchto hospod) a vyplatí mu 20.000 zl.

Avšak ani v majetku arcibiskupství pražského panství nezdálo se dlouho. Arcibiskup Khünberg je vyměnil za své osobní statky a převedl je do svého majetku. Brzy je však prodal Marii Alžbětě, vévodkyni Šlesvik-Holštýnské.

V roce 1787 za správních josefínských reforem byl v městě zřízen magistrát, který znamenal zrušení politické a soudní pravomoci vrchnosti nad poddanými městy.

Kojetínský magistrát se skládal z purkmistra, syndika a dvou nezkoušených radních. Syndikus byl silou stálov, placenou. Magistrát řídil záležitosti právní, politické a hospodářské.

Od zřízení magistrátu máme také bohatší a přímé zprávy o vnitřním životě města. Jsou to především zápisy týkající se schůzí „městského aussusu“ (výboru), ve kterých se přímo odráží svérázné a přímé myšlení měšťanů kojetínských, avšak mnohdy též bohužel jejich nadutost a nepokrokovost myšlení. Zápisy začínají rokem 1797.

Město mělo v té době ráz města ryze zemědělského. Každým rokem bývali ustavováni tzv. koňari, tj. pasťevci koní, kteří měli za povinnost do sv. Havla (18. 10.) koně pásťi ve dne v noci a po sv. Havlu jen v noci. Dostávali od sedláků za 1 koně 4 gr., 2 měřice rži, při každých svátcích koláč a za každého koně pecen chléba.

Město i vrchnost byli povinni dovézt obyčejně 1.000 měřic ovsa „z kroměřížského magacínu do Vídně“. Povozníci dostávali zaplacení od centu a míle 3 gr.

Řemesla, která v městě byla, byla tzv. řemesla venkovská, potřebná pro místní nebo okolní sedláky. Jedním z nich byl cihlář. K cihlářské živnosti tehdy pat-

řilo: štoky, kolečka, kuté formy, motyky, kuté a obyčejné lopaty, putýnky, borové fošny, palivové dříví. Od tisíců vypálených cihel dostal cihlář zaplacení 2 zl. 15 gr. Cihly se vypalovaly tak, že se postavily do kozla. Sjednané nádenky si cihlář platil sám (2—4 zl.), jako naturalie obdrželi čtvrt vědra piva, 3 měřice rži.

Po bitvě u Slavkova v roce 1805 byli v Kojetíně ubytováni na útraty měšťanů husaři 9. regimentu.

Pokud se týká kojetínských škol, máme od dob školských reforem Marie Terezie o ní více zpráv. První zprávy o „kantorovi“ v Kojetíně jsou již ze 16. století.

V 18. století byly v Kojetíně školy dvě — horní a dolní škola. Jak je ze zpráv obecního výboru patrné, měšťané hleděli na školu jako na nutné zlo, neboť „... ti, kteří do školy děti nepošílají, bez ohledu schulgeld položit musí a k posílání dětí do školy budou přidrženi ...“ „Schulgeld“ neboli školní plat činil „... z jednoho každého dítěte ...“ 1 gr. 2 den. Byt učitele („kantara“ — od latinského cantare — zpívati, neboť učitel byl většinou zároveň varhaníkem a zpěvákem v kostele, písařem a mnohde také hostinským) byl v Kroměřížské bráně, neboť v blízkosti byla též škola. V roce 1801 měl „obecní aussus“ výhrady k tomu, že tohoto bytu užívá učitel, neboť tomuto má dát byt vrchnost. Bytu v bráně je zapotřebí pro obec, „... neboť nyní po vojně, je mnoho invalidů“. Bohužel nevíme, jak tento spor dopadl. Zřejmě nikoliv pro „aussus“ příznivě, jelikož záznamy mlčí, ale v bytě je nadále učitel.

V roce 1829 v Kojetíně začal stavba nového „rat-hausu“ a v roce 1840 byla postavena nová fara.

V roce 1820 nám kojetínský vrchní Vincenc Hubáček zachytil ve svých německy psaných zápiscích stav a rozsah panství. Panství kojetínského tehdy náleželo Eleonoře, hraběnce Kounic-Rittberkové, provdané za Klimenta Václava Lothara, hraběte Metternicha.

V Kojetíně bylo toho roku 188 řemeslníků. Z toho bylo 50 ševců, 35 krejčích, 29 tkalců, 3 pekaři, 5 kovářů,

8 provazníků, 6 hrnčářů. Převládají tedy řemesla venkovského typu — pro která byl v městě a okolí odbyť. Z ostatních řemesel, která byla zastoupena, jsou mistři po třech až čtyřech. Celkem bylo ve městě 28 řemesel.

V Kojetíně bylo celkem 416 domů, celkem 3092 obyvatel, z toho 2716 křesťanů a 376 židů. Obec židovská byla tehdy velmi silně zastoupena. Židé bydleli ve zvláštní části města, tzv. židovské čtvrti.

Kojetínské panství, spojené s panstvím víceměřickým, mělo délku 6000 délkových sáhů od hranic chropýňských až k hranicím doloplauským, šířku 2000 délkových sáhů od hranic vitčických až k hranicím tvořovským.

Bývalé rybníky na tomto panství byly vysušeny a přeměněny v louky a pole. Kojetínský obecní les měl rozlohu 96 jiter a 278 $\frac{2}{6}$ čtvr. sáhů. Na polích panství se hospodařilo následujícím způsobem:

První rok do pohnojené půdy hrách, vikev, proso, konopí, zelí,

druhý rok pšenice,

třetí rok ječmen,

čtvrtý rok do nepohnojené půdy hrách, vikev, brambory. Zvláštností bylo, že mnohdy po pšenici se sela zase pšenice a tato druhý rok dávala větší výnosy jako rokem prvním.

Na panství byl v tomto období velmi dobrý chov koní, který byl na lepší úrovni jako chov hovězího dobytka. Chov měl svá střediska hlavně v Kojetíně, Němčicích a Stříbrnicích. Podstatného zlepšení bylo dosaženo v posledních 30 letech postavením mnoha hřebčinců. Na celém panství bylo 1262 kusů koní, 1879 kusů hovězího dobytka. Ovce se na panství nepřestovaly pro nízkou polohu. Ovčinec, který byl ve Víceměřicích zanikl. Vepřový dobytek se pěstoval hojně, hlavně pro domácí potřebu, která byla značná. Také husí se pěstovalo mnoho, hlavně na prodej. Velké odbytiště háněckých hus bylo v Rakousích. Včelařství bylo nepatrné, na celém panství bylo jen 189 úlů.

[Pokračování příště.]